

Dosarul nr. 2ra-21/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: O. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Simciuc, I. Țurcan, I. Cotruță)

DECIZIE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Victor Burduh
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Iurie Melentiev reprezentat de avocatul Vladimir Kovali,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Melentiev împotriva Tatiane Melentiev, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani municipiul Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori cu tatăl,

și cererea reconvențională depusă de Tatiana Melentiev împotriva lui Iurie Melentiev, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani municipiul Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama și încasarea pensiei de întreținere,

împotriva deciziei din 4 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Iurie Melentiev și a fost menținută hotărârea din 2 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 22 octombrie 2015 Iurie Melentiev a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Melentiev, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani municipiul Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori cu tatăl.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a încheiat căsătoria cu Tatiana Melentiev în data de 28 decembrie 2002, care a fost înregistrată cu nr. 829 la Oficiul Stării Civile sectorul Râșcani municipiul Chișinău.

Ulterior, au constatat că au caractere absolut diferite și conviețuirea în continuare, nu este posibilă.

A menționat că la 14 mai 2015, Tatiana Melentiev a părăsit spațiul locativ și până la depunerea acțiunii în instanță nu s-a întors.

A mai precizat că o perioadă de timp, pârâta a fost plecată peste hotarele țării, iar apoi a revenit în satul Bardar, r-ul Ialoveni.

Reclamantul a indicat că din căsătorie, au doi copii minori și anume yyyyy, născută la xxxxx și xxxxx, născută la xxxxx.

A considerat oportun și în interesul copiilor stabilirea domiciliului ambilor copii cu tatăl.

Astfel, a relatat că la 14 mai 2015, când Tatiana Melentiev a părăsit locuința, fiica mai mare, yyyyy și-a manifestat nedorința de a pleca cu mama, iar fiica mai mică, xxxxx a fost silită să plece cu mama, contrar voinței ei.

A susținut că, fiica xxxxx frecventează de trei ani grădinița și de toate se ocupă el.

De asemenea, a menționat că fiica xxxxx este foarte atașată de sora mai mare yyyyy, iar aflarea alături de soră și tată, va fi doar în interesul ei.

A concretizat că dânsul are un loc permanent de trai și loc stabil de muncă, iar starea materială îi oferă deplină posibilitate în educarea morală, spirituală și fizică a copiilor, precum și întreținerea lor materială.

Reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art. 37 alin. (3), 38 alin. (2) lit. d) Codul familiei.

A solicitat desfacerea căsătoriei încheiată între Iurie Melentiev și Tatiana Melentiev, înregistrată la 28 decembrie 2002 la Oficiul Stării Civile sectorul Râșcani municipiul Chișinău cu nr. 829 și stabilirea domiciliului copiilor minori yyyyy și xxxxx cu tatăl, obligându-l să nu creeze impedimente pentru vizitarea și întrevăderea copiilor cu mama.

Pe parcursul judecării cauzei, Tatiana Melentiev a depus acțiune reconvențională împotriva lui Iurie Melentiev, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani municipiul Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama și încasarea pensiei de întreținere.

În motivarea acțiunii a indicat că temeiul desfacerii căsătoriei îl constituie infidelitatea conjugală a soțului, precum și violența fizică și psihică în raport cu ea, fapt care denotă instabilitatea calităților morale ale lui Iurie Melentiev, pentru care motive, a considerat că domiciliul copiilor minori urmează să fie stabilit cu dânsa.

A menționat că fiicele minore necesită atenție și îngrijire specială, precum și supraveghere permanentă pe care o poate acorda doar mama, care va crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea lor, cu atât mai mult că acestea sunt fete și sunt mai atașate sufletește de ea, fiind în relații de prietenie, de siguranță și încredere.

A afirmat că spre deosebire de ea, Iurie Melentiev care este medic și șef al Secției neurologie spinală la Institutul de Neurologie și Neurochirurgie, nu va avea timp necesar de a se dedica copiilor, mai ales că frecvent este medic de gardă, ceea ce denotă că fetele vor rămâne pe noapte fără supraveghere.

La fel, a relatat că Iurie Melentiev anterior a mai fost căsătorit, având și un copil născut din acea căsătorie, care este privat de atenție din partea tatălui, de grija și de suportul lui, de ajutorul financiar pe care ar trebuie să-l acorde orice tată pentru copilul său.

Totodată, Tatiana Melentiev a specificat și faptul că nu va avea posibilitate materială deplină și mijloace financiare suficiente necesare pentru asigurarea unei dezvoltări fizice, intelectuale, spirituale și sociale ale fiicelor, în legătură cu ce a considerat că urmează să fie achitată pensia pentru întreținerea copiilor.

Astfel, reieșind din faptul că Iurie Melentiev are o activitate permanentă stabilă, cu venituri ce pot fi urmărite, a apreciat necesar și rezonabil de a fi încasată pensia de întreținere în mărime de 1/3 din salariu și/sau alte venituri ale acestuia, necesare pentru acoperirea tuturor necesităților cotidiene de creștere și educare a copiilor minori până la atingerea majoratului.

În drept, Tatiana Melentiev și-a întemeiat acțiunea reconvențională pe prevederile art. 37, 63, 74, 75 Codul familiei.

A solicitat stabilirea domiciliului copiilor minori yyyyy și xxxxx cu mama, precum și încasarea din contul lui Iurie Melentiev în beneficiul ei a pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 1/3 din salariu și/sau alte venituri lunare până la atingerea majoratului copiilor minori.

Prin hotărârea din 2 martie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, s-a desfășurat căsătoria încheiată la 28 decembrie 2002 între Iurie Melentiev și Tatiana Melentiev la OSC Râșcani, trecută în registrul actelor de stare civilă cu nr. 829. S-a admis parțial acțiunea inițială depusă de Iurie Melentiev și s-a stabilit domiciliul copilului minor yyyyy, anul nașterii xxxxx cu tatăl Iurie Melentiev. În rest, cerințele cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor xxxxx, anul nașterii xxxxx cu tatăl, s-au respins ca neîntemeiate. S-a admis parțial cererea reconvențională depusă de Tatiana Melentiev și s-a stabilit domiciliul copilului minor xxxxx, anul nașterii xxxxx, cu mama Tatiana Melentiev. S-a încasat din contul lui Iurie Melentiev în beneficiul Tatiane Melentiev, pensia de întreținere a copilului minor xxxxx, în mărime de ¼ din salariu și/sau din alte venituri, din momentul depunerii cererii reconvenționale - 2 februarie 2016 și până la atingerea majoratului copilului. În rest, cerințele cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor yyyyy, anul nașterii xxxxx cu mama, s-au respins ca neîntemeiate.

La 3 martie 2017 Iurie Melentiev a declarat apel împotriva hotărârii din 2 martie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 4 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Iurie Melentiev și a fost menținută hotărârea din 2 martie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

La 17 septembrie 2018 Iurie Melentiev reprezentat de avocatul Vladimir Kovali, a declarat recurs împotriva deciziei din 4 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, fiind încălcate și aplicate eronat normele de drept material și apreciate în mod arbitrar probele.

A considerat neîntemeiată concluzia instanțelor de judecată privind separarea copiilor și stabilirea domiciliului diferit, deoarece sunt toate condițiile necesare pentru stabilirea copiilor cu tata, fapt care va crea condiții favorabile mamei pentru întrederea și întreținerea acestora în măsura posibilităților, fiind asigurat în acest mod interesul superior al ambilor copii.

Recurentul a susținut că în speța dată, ambele instanțe au manifestat lipsa de examinare a condițiilor intime și anume că, aceasta nu are spațiu locativ, locuiește la părinți și nu este angajată în câmpul muncii, iar începând cu 6 iunie

2018 și până la finele lunii august, a fost plecată peste hotarele țării, lăsând copilul în custodia părinților ei.

La fel, a enunțat că copilul xxxxx este lipsită de posibilitatea de a fi permanent cu sora mai mare, iar în toate evaluările psihologice, copilul a expus constant una și aceeași doleanță, de a fi în familie alături de sora mai mare.

A remarcat că creșterea surorilor împreună este în interesul superior al acestora nu doar în cazul legăturilor de afecțiune, dar și atunci când separarea ar contribui la o despărțire definitivă, iar preîntâmpinarea acestei despărțiri care nu este în interesul copiilor ar putea fi realizată numai prin creșterea lor împreună.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea stabilirii domiciliului copilului minor cu mama și a emite în această parte o nouă hotărâre prin care domiciliul copilului minor xxxxx să fie stabilit cu tatăl.

La 30 noiembrie 2018 Iurie Melentiev reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a depus recurs suplimentar, în care a indicat adăugător că instanța de apel nu a supus examinării motivul lipsei nemotivate a intimitei din ședința de judecată, care era plecată peste hotarele țării, iar demersurile înaintate Poliției de Frontieră pentru obținerea oficială a informației despre lipsa acesteia, au fost refuzate în temeiul caracterului datelor personale.

A reiterat că fiica xxxxx a susportat schimbări considerabile în dezinteresul ei, fiind lipsită de căldura permanentă a tatălui și de condițiile de trai mai bune pe care le-a avut.

A mai menționat că intimata timp de trei ani s-a înlăturat de la întreținerea, educarea și întrevederea cu fiica mai mare, fără a avea o explicație plauzibilă în acest sens.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 4 iulie 2018, dar date privind recepționarea deciziei instanței de apel de către recurent, la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 17 septembrie 2018, este în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele cauzei s-a constatat că, prin acțiunea depusă, Iurie Melentiev a solicitat desfacerea căsătoriei dintre el și Tatiana Melentiev, încheiată la 28 decembrie 2002 la Oficiul Stării Civile sectorul Râșcani municipiul Chișinău cu nr. 829, precum și stabilirea domiciliului copiilor minori yyyyy și xxxxx cu tatăl, cu obligarea să nu creeze impedimente pentru vizitarea și întrevederea copiilor cu mama.

La rândul său, Tatiana Melentiev a depus acțiune reconvențională, prin care a solicitat stabilirea domiciliului copiilor minori yyyyy și xxxxx cu mama, precum și încasarea din contul lui Iurie Melentiev în beneficiul ei a pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 1/3 din salariu și/sau alte venituri lunare până la atingerea majoratului copiilor minori.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a desfăcut căsătoria încheiată la 28 decembrie 2002 între Iurie Melentiev și Tatiana Melentiev la OSC Râșcani, trecută în registrul actelor de stare civilă cu nr. 829. A admis parțial acțiunea inițială depusă de Iurie Melentiev și a stabilit domiciliul copilului minor xxxxx, anul nașterii xxxxx cu tatăl Iurie Melentiev, iar în rest a respins cerințele cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor xxxxx, anul nașterii xxxxx cu tatăl. A admis parțial cererea reconvențională depusă de Tatiana Melentiev și a stabilit domiciliul copilului minor xxxxx, anul nașterii xxxxx, cu mama Tatiana Melentiev. A încasat din contul lui Iurie Melentiev în beneficiul Tatiane Melentiev, pensia de întreținere a copilului minor xxxxx, în mărime de ¼ din salariu și/sau din alte venituri, din momentul depunerii cererii reconvenționale din 2 februarie 2016 și până la atingerea majoratului copilului. În rest, cerințele cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor yyyyy, anul nașterii xxxxx cu mama, instanța le-a respins ca neîntemeiate.

Curtea de Apel Chișinău verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, reieșind din temeiul și obiectul acțiunii, aplicând legea materială care guvernează raportul juridic litigios, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și având la bază cumulul de probe prezentate de părți, a ajuns la concluzia legalității hotărârii primei instanțe și netemeinicii apelului declarat de către Iurie Melentiev.

În conformitate cu prevederile art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Instanța de recurs reține că ambele părți sunt de acord cu soluțiile instanțelor de judecată în partea desfacerii căsătoriei și consideră că conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare este imposibilă, astfel că această soluție nu va fi supusă controlului judiciar în ordine de recurs, precum nici cerința cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor pe care recurentul nu o contestă.

Astfel, obiect al examinării în instanța de recurs îl constituie litigiul dintre părți cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor xxxxx.

În această privință, atât prima instanță, cât și instanța de apel au considerat oportună stabilirea domiciliului copilului minor xxxxx anul nașterii xxxxx, cu mama Tatiana Melentiev, iar din totalitatea înscrisurilor probatorii administrate la dosar au reținut că, copilul are un atașament mai sporit față de mamă, care la rândul ei manifestă un atașament profund și dragoste deosebită față de copilul minor xxxxx și dispune de suficiente condiții pentru creșterea copilului, din care considerente instanțele de judecată au conchis că stabilirea domiciliului copilului xxxxx la această etapă cu mama va influența pozitiv asupra dezvoltării personalității minorei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră soluția primei instanțe și a instanței de apel, legală și întemeiată.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs menționează prevederile art. 62 alin. (1) Codul familiei, conform cărora drepturile părinților nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor.

În conformitate cu prevederile art. 63 Codul familiei, în cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinților.

Dacă un atare acord lipsește, domiciliul minorului se stabilește de către instanța judecătorească, ținându-se cont de interesele și părerea copilului (dacă acesta a atins vârsta de 10 ani). În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.)

La determinarea domiciliului copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinți.

Conform reglementărilor instituite la art. 3 alin. (1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

În temeiul art. 9 al Convenției, statele părți vor veghea ca niciun copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară, în interesul superior al copilului. O decizie în acest sens poate să fie necesară în anumite cazuri particulare, de exemplu când părinții trăiesc separat și când urmează să se ia o hotărâre cu privire la locul de reședință al copilului.

Prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, scopul Convenției nu este de a proteja drepturile teoretice sau iluzorii, ci cele concrete și efective (cauza Artico împotriva Italiei).

Prin urmare, și la încredințarea copiilor minori, condiția esențială de care instanțele judecătorești au îndatorirea să se pronunțe, constă în interesul superior al copilului, interes ce urmează a fi stabilit prin examinarea tuturor criteriilor consacrate în acest domeniu.

Aceste criterii, stabilite de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și de legislația națională sunt vârsta copilului, posibilitățile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul față de copilul minor, precum și al minorului față de părinte, grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după despărțirea lor în fapt, precum și altele asemenea.

Astfel, în cazul examinării litigiilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor în situația în care părinții locuiesc separat, urmează să se țină cont exclusiv de interesul superior al copilului.

După cum s-a constatat din materialele dosarului la 28 decembrie 2002, Iurie Melentiev și Tatiana Melentiev au încheiat căsătoria, înregistrată cu nr. 829 la Oficiul Stării Civile sectorul Râșcani municipiul Chișinău.

Din căsătorie s-au născut copiii yyyyy, născută la xxxxx și xxxxx, născută la xxxxx.

La fel, s-a constatat că din anul 2015 Iurie Melentiev și Tatiana Melentiev nu duc gospodărie comună și sunt separați cu traiul.

Materialele dosarului atestă și faptul că copilul mai mic xxxxx locuiește împreună cu mama sa Tatiana Melentiev în r-ul xxxxx, satul xxxxx, iar copilul mai mare yyyyy locuiește împreună cu tatăl și bunica paternă în mun. xxxxx, str. xxxxx.

Potrivit avizului nr. 0-598 din 1 martie 2016 a Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani municipiului Chișinău, în rezultatul examinării cererii și materialelor acumulate, Comisia pentru protecția copilului a considerat că Iurie Melentiev dispune de condiții bune pentru creșterea, educarea și îngrijirea copiilor.

Prin avizul-concluzie nr. 461 din 15 aprilie 2016 a Direcției asistență socială și protecție a familiei, în urma examinării circumstanțelor ce ar determina stabilirea domiciliului copiilor minori, a fost stabilit că ambii părinți sunt caracterizați pozitiv și dispun de condiții necesare pentru creșterea și educația copiilor.

Totodată, având în vedere declarația depusă de copilul yyyyy în adresa Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani municipiului Chișinău, Autoritatea tutelară a considerat oportună determinarea domiciliului copilului yyyyy, anul nașterii xxxxx cu tatăl Iurie Melentiev, iar în privința copilul xxxxx, anul nașterii xxxxx, a fost considerat că separarea surorilor este inadmisibilă și trebuie să constituie o măsură extremă, care ar putea fi justificată doar prin lipsa posibilităților unui părinte de a le crește și educa împreună, fiind astfel lăsată la discreția instanței stabilirea domiciliului copiilor.

Instanța de recurs menționează că, copilul yyyyy a împlinit vârsta de 18 ani, iar la caz, ambii părinți reclamă dreptul de custodie asupra copilului minor xxxxx, invocând deținerea condițiilor adecvate pentru educația și dezvoltarea acesteia.

Astfel, precum reiese din materialele cauzei, ambii părinți au posibilitatea de a-i asigura copilului minor xxxxx o bună dezvoltare fizică, intelectuală, morală și materială, precum și de a-i asigura un nivel de trai decent.

Totuși, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că copilul minor xxxxx manifestă un atașament mai profund față de mamă.

În acest sens, instanța de recurs relatează că efectele pozitive din ambianța creată de Tatiana Melentiev față de copilul minor xxxxx, se elucidează prin Rapoartele de evaluarea psihologică din 9 iunie 2016 și 21 martie 2016, din care rezultă că copilul este atașat emoțional de mamă, mai mult decât de tatăl ei, iar din această perspectivă, a fost recomandat ca xxxxx să rămână în custodia mamei, care îi va asigura o dezvoltare psihic armonioasă într-un mediu psihologic confortabil pentru ea (f.d.85, 106).

De asemenea, din conținutul Raportului de expertiză judiciară nr.860-862 din 10 mai 2018, efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare, urmează că minora xxxxx prezintă un grad de atașament mai mare față de mama sa, și cu toate că expertul a invocat unele condiții, precum excluderea manipulării cu emoțiile minorei de către mamă, excluderea campaniei de denigrare a tatălui, crearea pentru minora xxxxx a condițiilor de păstrare a legăturii afective cu tata și sora sa prin asigurarea întrevederilor cu aceștia, în consecință a concluzionat că mediul psihologic mai confortabil pentru minoră, este să fie alături de mama sa.

Totodată, în urma efectuării expertizei nominalizate, s-a concluzionat că despărțirea minorei xxxxx de oricare dintre membrii familiei sale, va avea impact negativ asupra atmosferei psihoemoționale a acesteia și oricare situație de despărțire va fi greu de suportat de minoră, deoarece aceasta își iubește în egală măsură toți membrii familiei și își dorește unirea familiei și împăcarea părinților.

În același timp, instanța de recurs observă că din conținutul activităților petrecute cu minora xxxxx, aceasta o apreciază mai întâi pe mama sa și o asociază cu sentimentul de iubire, iar tatălui său, minora i-a dat apreciere în al treilea rând ca parte integrantă al eu-lui său, ceea ce suplimentar denotă afectivitatea și atașamentul mai pronunțat al minorei față de mamă.

Prin urmare, nu pot fi reținute argumentele recurentului Iurie Melentiev precum că la determinarea domiciliului copilului minor xxxxx, urmează să fie luată în considerație atașarea copilului față de sora sa yyyyy, dar și concluziile organelor competente privind indispensabilitatea surorilor, precum și capacitățile lui materiale de a întreține ambii copii.

Contrar acestor susțineri ale recurentului, instanța de recurs menționează că schimbarea domiciliului copilului minor xxxxx, în circumstanțele descrise, nu este nicidecum în interesul suprem al copilului, întrucât aceasta de la o vârstă fragedă se află lângă mama sa, fiind într-o afecțiune emoțională și interacțiune puternică cu ea, iar despărțirea de mamă i-ar provoca noi suferințe, frustrări și tensiuni psihoemoționale.

La fel, nu poate fi reținut nici argumentul recurentului în privința faptului că creșterea surorilor împreună este în interesul superior al acestora, iar în situația creată copilul xxxxx este lipsită de posibilitatea de a fi permanent cu sora mai mare, deși în toate evaluările psihologice și-a expus dorința de a fi în familie alături de ea, or, în acest sens instanța de recurs reține că separarea copilului de mamă, l-ar afecta cu mult mai tare decât separarea de soră, cu atât mai mult că la vârsta de 8 ani, schimbarea mediului și ambianței copilului nu este benefică, această schimbare urmând a fi efectuată doar în cazuri de necesitate extremă și doar când există riscuri pentru creșterea și dezvoltarea normală, ceea ce la caz nu s-a constatat.

În această ordine de idei, instanța de recurs remarcă asupra temeiniciei concluziilor instanțelor de judecată privind stabilirea domiciliului copilului minor xxxxx cu mama Tatiana Melentiev, care se caracterizează pozitiv și dispune de condiții suficiente pentru a-i garanta un mediu de trai decent copilului, având în vedere că acest fapt va permite și o mai bună dezvoltare intelectuală și culturală a copilului, care fiind fetiță necesită îngrijirea de către mamă, ceea ce va oferi un echilibru psihologic în dezvoltarea unor abilități de conduită și igienă pe care le necesită.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind neîntemeiat și argumentul recurentului Iurie Melentiev în privința faptului că instanța de apel nu a verificat motivul lipsei nemotivate a intimății Tatiana Melentiev din ședința de judecată, care era plecată peste hotarele țării lăsând copilul în custodia părinților, or, acest argument nu constituie temei de casare a hotărârii judecătorești, dat fiind că în speță nu s-a constatat eschivarea de la executarea obligațiilor părintești a Tatianei Melentiev, ci dimpotrivă s-a demonstrat dorința acesteia de a participa la creșterea și educația copilului.

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs notează că normele de drept național și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării lui le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

La acest capitol este important de menționat și faptul că, părțile implicate trebuie să înțeleagă că măsura stabilirii domiciliului copilului cu mama nu trebuie interpretată ca o sancțiune la adresa tatălui sau copilului, or deși locul de trai al copilului este determinat la domiciliul Tatianei Melentiev, recurentul Iurie Melentiev nu este lipsit de dreptul său de părinte de a se vedea și a comunica cu acesta.

În baza acestor considerații, se constată că argumentele recurentului nu constituie temei de admitere a recursului, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se axează asupra circumstanțelor, care au fost constatate și elucidate pe deplin de către instanța de apel, având la bază cumulul de probe apreciate cu respectarea normelor de drept material și procedural.

Față de cele expuse, instanța de recurs, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței din 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în recurs, cu atât mai mult, că argumentele recursului nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Iurie Melentiev reprezentat de avocatul Vladimir Kovali.

Se menține decizia din 4 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 2 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Melentiev împotriva Tatiane Melentiev, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani municipiul Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori cu tatăl, și cererea reconvențională depusă de Tatiana Melentiev împotriva lui Iurie Melentiev, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani municipiul Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama și încasarea pensiei de întreținere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Victor Burduh

Tamara Chișca-Doneva